Dosarul nr. 21rji-1528/25 Judecătoria Edineț sediul Briceni
/1-25081925-03-21rji-29122025/ Judecător: Ghenadie Comerzan

D E C I Z I E
În numele Legii

17 februarie 2026 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord

În componența:
Președintele completului, judecător Ion Talpa
Judecători Viorica Severin și Cristina Prisacari

a judecat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de către **Directorul interimar al Penitenciarului nr.2 Lipcani, comisar principal de justiție, Anatolii Tudor,** împotriva încheierii judecătoriei Edineț sediul Briceni din 25.09.2025, adoptată în limitele plângerii depusă de către condamnatul **Lupașco Alexandr**, împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție, care conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenție pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei și prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La data de 10 iunie 2025 în Judecătoria Edineţ, sediul Briceni a fost înregistrată plângerea condamnatului Lupașco Alexandr împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 25.09.2025, s-a admis plângerea condamnatului Lupașco Alexandr împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de

art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

S-a constatat faptul că, Lupașco Alexandr a fost deținut în perioada 03.04.2023-09.09.2025 în Penitenciarul nr. 2 Lipcani în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, în total o perioadă de 890 (opt sute nouăzeci) zile, în calitate de condamnat.

În condițiile art. 473^4 alin. (4) CPP, s-a redus pedeapsa condamnatului Lupașco Alexandr cu 89 (optzeci și nouă) zile pentru perioada de 890 (opt sute nouăzeci) zile, în care condamnatul s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 2 Lipcani cu statut de condamnat, calculându-se 1 zile de reducere pentru 10 zile de detenție. Termenul pedepsei definitive stabilite lui Lupașco Alexandr, prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 23.05.2023, cu închisoare pe un termen de 08 (opt) ani 06 (șase) luni, s-a redus cu 89 (optzeci și nouă) zile. S-a obligat administrația instituției Penitenciare nr. 2 Lipcani să înlăture condițiile precare de detenție în termen de 15 zile.

Împotriva acestei încheieri a declarat recurs și recurs suplimentar *Directorul interimar al Penitenciarului nr. 2 Lipcani, comisar principal de justiție Anatolii Tudor*, prin care a solicitat casarea încheierii nominalizate supra, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă plângerea condamnatului Lupașco Alexandr.

În motivarea recursului declarat, administrația Penitenciarului nr. 2 Lipcani a susținut că încheierea judecătorului de instrucție este neîntemeiată și pasibilă de casare, invocând faptul că instanța a apreciat eronat probele și nu a analizat complet circumstanțele cauzei. Potrivit administrației, condițiile de detenție ale condamnatului Lupașco Alexandr au fost satisfăcătoare, fiind respectate standardele minime privind spațiul locativ, iluminarea, ventilația, temperatura, igiena și accesul la activități zilnice, asistență medicală și alimentație. De asemenea, s-a subliniat că eventualele abateri minore de la standardele CPT nu pot fi considerate, în sine, tratament inuman sau degradant, în lipsa unor factori agravanți, iar judecătorul ar fi întemeiat soluția exclusiv pe afirmațiile condamnatului, fără o evaluare obiectivă și cumulativă a probelor administrate.

Procedura de înștiințare în instanța de recurs, *prevăzută la art.447 Cod de procedură penală*, referitor la fixarea termenului de examinare, examinarea fără prezența părților la proces și dreptul de a depune referință, a fost executată. De la participanți careva referințe nu au parvenit.

Verificând argumentele din recursul declarat în raport cu materialele prezentate instanței și prevederile legii, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că recursul urmează a fi respins ca nefondat, soluția Colegiului fiind adoptată în

conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit. a) CPP, potrivit cărora, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *...respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: ...recursul este nefondat*.

În susținerea soluției adoptate, Colegiul penal se va referi la unele prevederi legale ce reglementează punerea în executare a hotărârilor judecătorești cu caracter penal și anume.

Potrivit art.469 alin.(1) pct.17^1) Cod procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.

Conform art.473^2 alin.(3) Cod de procedură penală, Condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Potrivit art.473^2 alin. (5) Cod de procedură penală, Plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului se depune pe parcursul detenției în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deținuți în astfel de condiţii, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenţie.

Prin urmare, conform prevederilor art.473^4 alin.(4), (5) Cod de procedură penală*, (4) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. Instanţa de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat.(5) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei în condiţiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privinţa perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului, din contul bugetului de stat, a sumei băneşti în mărime de până la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi de detenţie în condiţii precare, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente.*

În continuare, Colegiul penal conchide că instanța de fond la examinarea plângerii înaintate de condamnatul Lupașco Alexandr împotriva administrației instituțiilor penitenciare privind condițiile de detenție care, conform jurisprudenței

Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, a respectat normele procesuale, a verificat complet şi în mod obiectiv circumstanțele cauzei şi în legătură cu cele stabilite just şi întemeiat a ajuns la concluzia privind admiterea plângerii condamnatului Lupașco Alexandr, temei de casare a încheierii instanței de fond și respingere a plângerii condamnatului nefiind stabilit.

În aceiași ordine de idei, instanța de recurs stabilește că recursul administrației Penitenciarului nr.2 Lipcani, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Edineț Briceni din 25.09.2025, este nefondat și pasibil respingerii.

Materialele cauzei denotă faptul că sentința Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 23.05.2023, Lupașco Alexandr a fost condamnat în baza art. 362 alin. (1), 84 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 08 ani 06 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Așadar, condamnatul Lupașco Alexandr s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 2 Lipcani în perioada 03.04.2023-09.09.2025, în total o perioadă de 890 (opt sute nouăzeci) zile în calitate de condamnat.

La data de 10 iunie 2025 în Judecătoria Edineţ, sediul Briceni a fost înregistrată plângerea condamnatului Lupașco Alexandr împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

Analizând raționamentul concluziilor deduse de prima instanță în procesul de examinare a cauzei, în raport cu materialele anexate la dosar, Colegiul penal conchide că, instanța de judecată corect a constatat faptul detenției condamnatului Lupașco Alexandr, acesta fiind deținut în Penitenciarul nr.2 Lipcani, în sectorul de tip semiînchis, deci are dreptul, în intervalul de timp de la deșteptare până la stingere (6.00-22.00) să se deplaseze liber pe teritoriul penitenciarului, în limitele stabilite de administrația penitenciarului.

Pe parcursul executării pedepsei în Penitenciarul nr.2 Lipcani, condamnatul Lupașco Alexandr a fost deținut în celula nr. 27. Celula nr.27 reprezintă o încăpere cu suprafață totală 37,4 m^2, situată în bloc locativ nr. 1, unde s-au deținut 9-12 persoane.

Așadar, prin prisma prevederilor legale pre citate, având în vedere distincția normelor procedural penale aplicabile în dependență de calitatea deținutului la momentul deținerii sale, instanța reiterează că, Lupașco Alexandr s-a aflat în

condiții precare de detenție în Penitenciarul nr. 2 Lipcani în perioada 03.04.2023-09.09.2025, în total 890 (opt sute nouăzeci) zile în calitate de condamnat.

Deci la caz, Colegiul penal va reține că în analiza condițiilor de cazare a deținutului, se va face trimitere la Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați, cât și la cele indicate în Raportul anual pentru anul 2023 al Consiliului pentru Prevenirea Torturii. Potrivit Raportului privind vizita preventivă/de monitorizare efectuată la Penitenciarul nr. 2 Lipcani din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor la 19 mai 2023, care este amplasat în or. Lipcani, str. Independenței nr.108, și care are statut de instituție penitenciară de tip semiînchis, unde își ispășesc pedeapsa condamnați maturi de gen masculin.

Prin urmare, dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul Lupașco Alexandr pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr. 2 Lipcani, în perioada 03.04.2023-09.09.2025, au depășit relativ semnificativ nivelul de suferință inerent detenției, prin faptul deținerii în condiții supraaglomerare, nu se respectă norma spațiului locativ de 4 m^2; celula populată cu diferite insecte; lipsa locului special amenajat pentru uscarea hainelor; apa potabilă de calitatea rea; lipsa mobilierului pentru păstrarea hainelor, condiții care sunt contrare prevederilor art. 3 CEDO și suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

Colegiul observă că, cercetând calitatea condițiilor de detenție în Penitenciarul nr.2 Lipcani prin prisma celor invocate de către condamnatul Lupașco Alexandr, a celor statuate în raportul prezentat de administrația penitenciarului, cât și ținând cont de concluziilor prevăzute în rapoartele internaționale referitoare la evaluarea condițiilor detenției în penitenciarele Republicii Moldova, prima instanță temeinic a conchis asupra faptului că condamnatul Lupașco Alexandr s-a aflat în condiții care au depășit nivelul de suferință inerent detenției.

Astfel, dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul Lupașco Alexandr pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr.2 Lipcani au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art.3 din Convenție.

Evaluând gradul și intensitatea suferințelor suportate de condamnatul Lupașco Alexandr în perioada detenției în Penitenciarul nr.2 Lipcani, ca urmare, din termenul pedepsei definitive stabilite lui Lupașco Alexandr just a fost redusă pedeapsa, în condițiile art. 473^4 alin. (4) CPP, termenul pedepsei definitive stabilite lui Lupașco Alexandr, prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din

23.05.2023, cu închisoare pe un termen de 08 (opt) ani 06 (șase) luni, se reduce cu 89 (optzeci și nouă) zile.

Instanța de recurs consideră, că reducerea aplicată este una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă apreciere a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa dedusă, și care va avea efectul compensatoriu.

Totodată, se resping și afirmațiile invocate în recursul administrației penitenciarului nr. 2 Lipcani, potrivit cărora se consideră plângerea neîntemeiată deoarece deținutul nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiții a executării detenției, deoarece sunt declarative în circumstanțele stabilite pe caz, de fapt s-a ținut cont de situația stabilită în privința condamnatului, cât și datele rapoartelor nominalizate, fapt ce nu contravine prevederilor legale.

Reieșind din cele expuse supra și în conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1), pct. 1) lit. a) CPP, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Recursul declarat de către **Directorul interimar al Penitenciarului nr.2 Lipcani, comisar principal de justiție, Anatolii Tudor,** împotriva încheierii judecătoriei Edineț sediul Briceni din 25.09.2025, adoptată în ordinea art. 473^{2}-473^{4} Cod de procedură penală în privința condamnatului **Lupașco Alexandr**, se respinge ca nefondat cu menținerea încheierii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător: Judecători: